

Γλώσσα Β΄ Δημοτικού

**Ταξίδι στον κόσμο
της γλώσσας**

Τετράδιο Εργασιών

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΕΥΧΟΣ

Τόμος 2ος

**Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 /
Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:**

**«Αναμόρφωση των προγραμμάτων
σπουδών και συγγραφή νέων
εκπαιδευτικών πακέτων»**

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Δημήτριος Γ. Βλάχος

Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ

Πρόεδρος του Παιδαγωγ. Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή νέων

βιβλίων και παραγωγή

υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού

με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το

Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου

Γεώργιος Τύπας

Σύμβουλος του Παιδαγ. Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημ. Υπεύθ. Έργου

Γεώργιος Οικονόμου

Σύμβουλος του Παιδαγ. Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από

το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και

25% από εθνικούς πόρους.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Ζωή Γαβριηλίδου, Επικ. Καθ. του
Δημοκρίτειου Πανεπ. Θράκης,
Μαρία Σφυροέρα, Επικ. Καθηγ. του
Δημοκρίτειου Πανεπιστημ. Θράκης
Λουκία Μπεζέ, Καθηγ. του Δημοκρ.
Πανεπιστημίου Θράκης

ΚΡΙΤΕΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ

Άννα Παγοροπούλου, Επικ. Καθηγ.
του Πανεπιστημίου Αθηνών
Νικόλαος Κουτσός,
Σχολικός Σύμβουλος
Ιωάννης Μπάρτζης, Εκπαιδευτικός

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

Άντα Γανώση,
Σκιτσογράφος - Εικονογράφος

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Αγγελική Τσαμπάζη

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Πέτρος Μπερερής, Σύμβουλος του
Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
Χρήστος Παπαρίζος, Σύμβουλος
του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ

Μαρία Καράμπελα, Εκπαιδευτικός

ΕΞΩΦΥΛΛΟ

Παναγιώτης Γράββαλος,
Εικαστικός Καλλιτέχνης

ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
ACCESS Γραφικές Τέχνες Α.Ε.

Η προσαρμογή του βιβλίου έγινε
από την Ομάδα ανάπτυξης ψηφιακού
εκπαιδευτικού υλικού προσβάσιμου
από αμβλύωπες μαθητές, του έργου
«Σχεδιασμός και Ανάπτυξη
προσβάσιμου εκπαιδευτικού και
εποπτικού υλικού για μαθητές με
αναπηρίες – Οριζόντια Πράξη».

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

**ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

**Ζωή Γαβριηλίδου
Μαρία Σφυρόερα Λουκία Μπεζέ**

**ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ:
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Α.Ε.**

Γλώσσα Β΄ Δημοτικού

**Ταξίδι στον κόσμο
της γλώσσας**

**Τετράδιο Εργασιών
ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΕΥΧΟΣ**

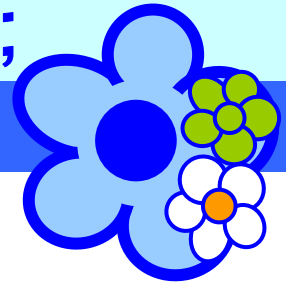
Τόμος 2ος

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

ΕΝΟΤΗΤΑ 19

Τα μάθατε τα νέα;

Άσκηση

1

Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις βάζοντας τα επίθετα στη σωστή μορφή.

* Όταν ήμουν μικρός, τα (άσπρος) γένια του παππού μου μου έκαναν μεγάλη εντύπωση.

* Οι (μαύρος) μαρκαδόροι μου έχουν όλοι ξεθωριάσει.

* Δύο (άσπρος) γάτες κυνηγούσαν ένα (μαύρος) πουλί.

*** Η γιαγιά είπε ότι τα χρόνια της Κατοχής ήταν (μαύρος) χρόνια.**

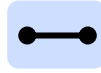
*** Έχασα τα κουμπιά του (άσπρος) μπουφάν μου.**

*** Κόπηκαν τα κορδόνια των (μαύρος) παπουτσιών μου.**

*** Θέλω να μάθω ξένες γλώσσες, για να μιλώ με τους (ξένος).**

*** «Θα σου μάθω τα μυστικά της (ξένος) κουζίνας» μου είπε μια μέρα η γιαγιά του Αρμπέν.**

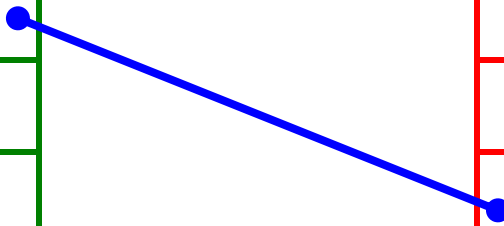
Άσκηση 2

Ένωσε μία λέξη της πρώτης στήλης με μία άλλη της δεύτερης στήλης και γράψε από κάτω τη λέξη που σχηματίζεται.

μισός
χιόνι
παιδί
άγριος
σιγά
αλάτι

λουλούδι
πιπέρι
φεγγάρι
τόπος
νερό
τραγουδώ

.....

.....

μισοφέγγαρο

.....

.....

.....

Άσκηση 3

Για κάθε λέξη βρες ένα υποκοριστικό και ένα μεγεθυντικό όπως στο παράδειγμα.

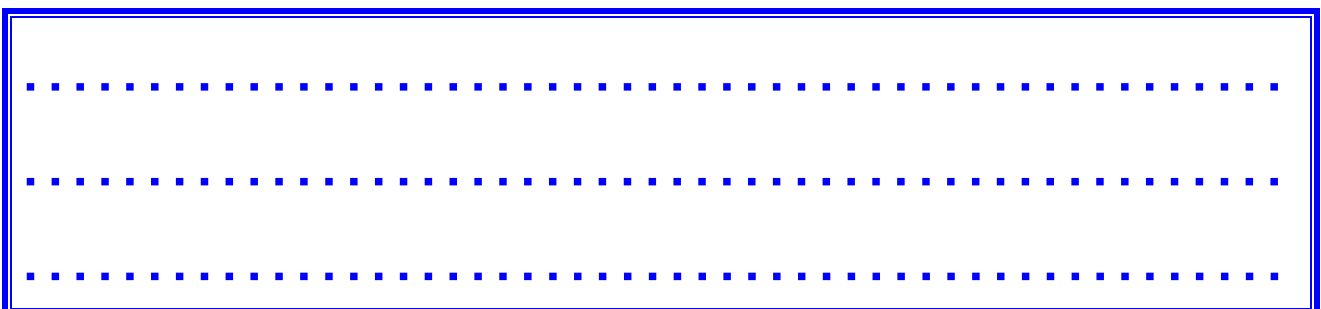
ΛΕΞΗ	Υποκορι- στικό	Μεγεθυντικό
σκύλος	σκυλάκι	σκύλαρος
μάτια		
μύτη		
πόρτα		
κολοκύθι		

Άσκηση 4

Η Γαλήνη έγραψε ένα κείμενο για την εφημερίδα της τάξης της, αλλά ήταν αφηρημένη και έκανε **11 λάθη**. Βρες τα και αντίγραψε το κείμενο διορθωμένο, ώστε να μπορεί να δημοσιευτεί στην εφημερίδα.

Την προηγούμενοι εβδομάδα καλέσαμε στην τάξι μου τον καρταγκιοζοπαίχτη Ευγένιο Σπαθάρη. Μας έδειξε τις φιγούρες που έχει φτιάξει μόνος του. Του πήραμε συνέντευξοι. Καθένας από εμάς είχε ετοιμάσει μία ερώτησι. Οι περισσότερη θέλαμε να πιάσουμε τις ξύλινες φιγούρες και να δοκιμάσουμε να παίξουμε. Με πολλοί υπομονή και κέφοι ο κύριος Σπαθάρης μάς έδειξε την τέχνη του και μας άφησε να αυτοσχεδιάσουμε και να δώσουμε μια μικροί παράστασι! Ήταν μια αξέχαστοι μέρα!

Γαλήνη

A large rectangular box with a blue border, containing 18 horizontal dotted lines for writing. The lines are evenly spaced and extend across the width of the box. The box is empty, with no text or other markings inside.

Άσκηση 5

Συμπλήρωσε το κείμενο με τις παρακάτω μετοχές:

κουνώντας

τραγουδώντας

παίζοντας

Η Χαρά περπατούσε
..... ένα χαρούμενο τραγούδι.
Ξαφνικά συνάντησε τον Αρμπέν,
που προχωρούσε
..... με
μια μπάλα. Τον
χαιρέτησε
.....
τα δυο της χέρια.

Άσκηση 6

Ο Λουκάς ήταν αφηρημένος και
έκανε πολλά λάθη στην παρακάτω

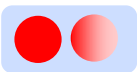

άσκηση. Μπορείς να τα βρεις και να τα διορθώσεις; Μην ξεχάσεις να συμπληρώσεις και τα κενά που άφησε.

Εγώ	γελώ	τραβώ
Εσύ	γελάς	τραβείς
Αυτός		
Αυτή		
Αυτό		
Εμείς	γελάνε	
Εσείς	γελάτε	τραβάμε
Αυτοί	γελούν	
Αυτές		
Αυτά		

Εγώ	κινώ	
Εσύ	κινάς	αδικείς
Αυτός		
Αυτή	κινεί	
Αυτό		

Εμείς		αδικείτε
Εσείς	ΚΙΝΕΙΤΕ	
Αυτοί		
Αυτές		αδικοούν
Αυτά		

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα τι είναι οι ειδήσεις και πώς γράφονται.		
Έμαθα να γράφω και εγώ ειδήσεις.		

Έμαθα...	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα να ξεχωρίζω το -ι του ενικού αριθμού των ουδέτερων ουσιαστικών από το -η του ενικού των θηλυκών και από το -οι του πληθυντικού των αρσενικών ουσιαστικών.		
Έμαθα να φτιάχνω λέξεις που δείχνουν ότι κάτι είναι πιο μεγάλο ή πιο μικρό		
Έμαθα να κλίνω τα επίθετα σε -ος -η -ο.		

Έμαθα...	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα να κλίνω τα ρήματα σε -ώ .		
Έμαθα να φτιάχνω σύνθετες λέξεις		
Έμαθα να φτιάχνω μετοχές από ρήματα.		

Άσκηση

2

Φτιάξε τώρα τη δική σου ταυτότητα.
Μπορείς μάλιστα και να
ζωγραφίσεις τον εαυτό σου ή να
κολλήσεις τη φωτογραφία σου.

Όνομα

Επώνυμο

Τόπος γέννησης

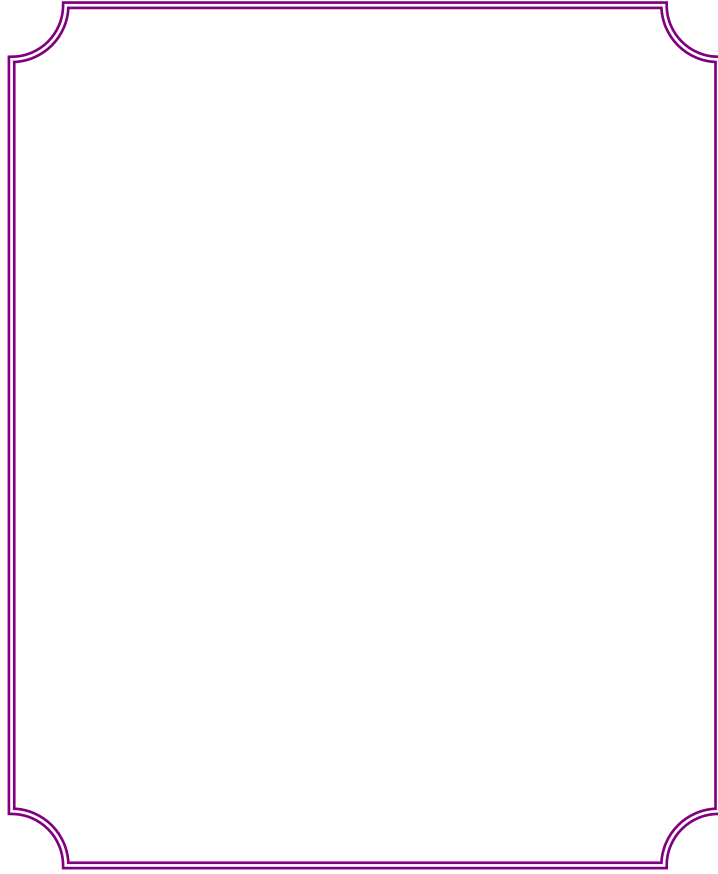
Χρονολογία γέννησης

Χρώμα ματιών

Χρώμα μαλλιών

Ύψος

Βάρος

Άσκηση **3**

Η Χαρά βρήκε για την εφημερίδα της τάξης στοιχεία της ταυτότητας και φωτογραφίες ενός ζώου που ζει στην Κρήτη. Διάβασε τα στοιχεία της ταυτότητάς του και γράψε **στο τετράδιό σου** ένα κείμενο για την εφημερίδα το οποίο να δίνει πληροφορίες γι' αυτό το ζώο.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

Κρι-κρι

Όνομα

Αγριοκάτσικο

Είδος

Απόκρημνα βουνά

Τόπος κατοικίας

Λευκά Όρη της Κρήτης

Διεύθυνση

Γενειάδα

Άλλα χαρακτηριστικά προσώπου

Καστανό

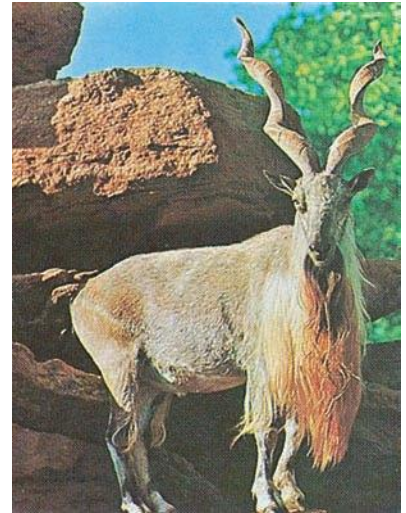
Χρώμα

32

Δόντια

Χλόη, θάμνοι, βλαστοί, φύλλα

Τροφή

Από το κρύο, από πέτρες που κατακυλούν, από τις χιονοστιβάδες, από τους αετούς, τους λύκους και το κυνήγι των ανθρώπων

Κινδυνεύει

1 μέτρο

Μήκος κεράτων

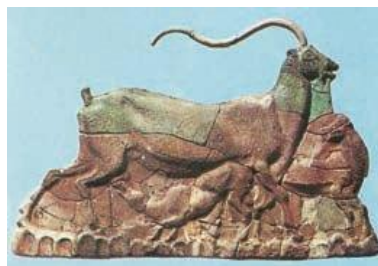
Κοντή

Ουρά

Χοντρός

Λαιμός

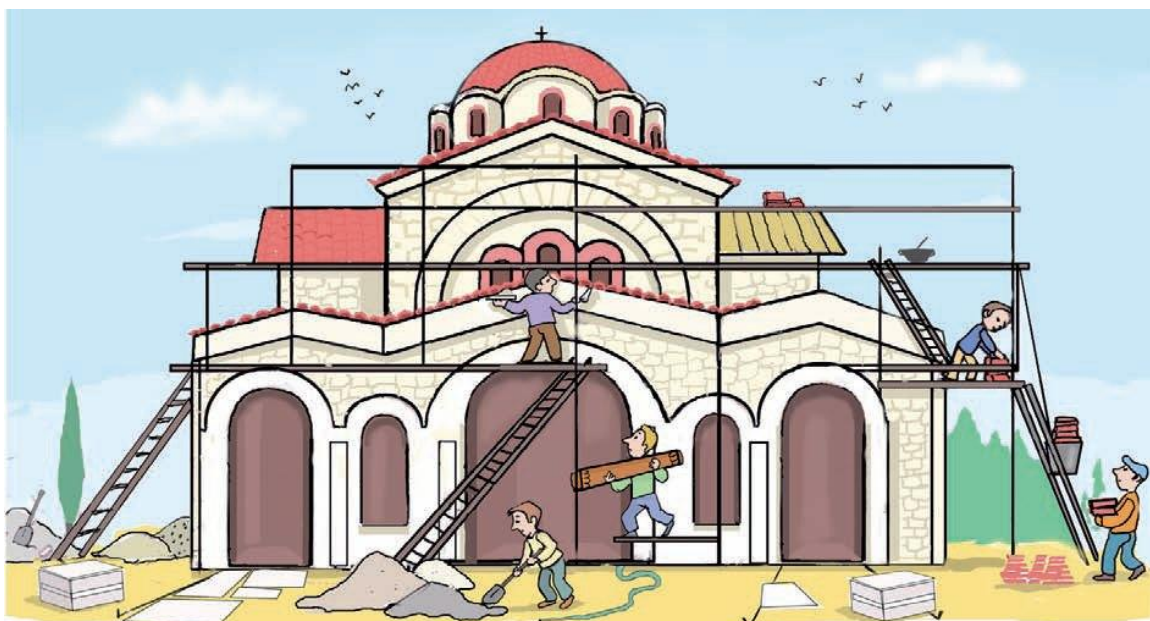
Τα αγριοκάτσικα ζουν στην Κρήτη από πολύ παλιά. Αυτό το ανάγλυφο βρέθηκε στο ανάκτορο της Κνωσού στην Κρήτη.

Άσκηση 4

Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις με τις λέξεις:

μαραγκοί, ξυλογλύπτης, χτίστες, σοβατζήδες, αγιογράφοι.

Για να χτιστεί μια εκκλησία, δουλεύουν πολλοί άνθρωποι. Ο **αρχιτέκτονας** κάνει τα σχέδια της εκκλησίας.

Οι χτίζουν με τούβλα τους τοίχους.

Οι σκεπάζουν τους τοίχους με σοβά.

Οι φτιάχνουν από ξύλο τις σκάλες και τα καθίσματα.

Ο σκαλίζει το ξύλινο τέμπλο.

Οι ζωγραφίζουν πάνω στους σοβαντισμένους τοίχους τις εικόνες των αγίων.

Άσκηση **5**

Βρες τι κάνει καθένας από τους παρακάτω επαγγελματίες, για να φτάσει στα χέρια σου ένα βιβλίο.

Ο συγγραφέας	•	•	ΤΥΠΩΝΕΙ το βιβλίο.
Ο τυπογράφος	•	•	Δένει όλες τις σελίδες μαζί.
Ο εικονογράφος	•	•	γράφει το βιβλίο.
Ο βιβλιοδέτης	•	•	φέρνει στο κατάστημά του και που- λά τα βιβλία.
Ο βιβλιοπώλης	•	•	φτιάχνει τις εικόνες.

Άσκηση

6

Γράψε κάτω από κάθε επάγγελμα τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται γι' αυτό.

ψαλίδι χρώματα πιάνο κουτάλα
πινέλο κλωστή μπουζούκι τσάπα
αλέτρι βούρτσα γουδί τρακτέρ
ακουστικά κιθάρα θερμόμετρο
τηγάνι δαχτυλήθρα σύριγγα

γεωργός:

.....

μοδίστρα:

.....

μουσικός:

.....

μάγειρας:

.....

γιατρός:

.....

ελαιοχρωματιστής:

.....

Άσκηση

7

Συμπλήρωσε τις προτάσεις με το ρήμα:

έπαιζα
έπαιζες
έπαιζε
παίζαμε
παίζατε
έπαιζαν

Έπειτα μάθε να το γράφεις σωστά.

* Χτες όλη τη μέρα
με τον αδελφό μου.

* Στα αρχαία χρόνια τα παιδιά
..... με στεφάνια.

* Μαμά, όταν ήσουν μικρή,
..... κουτσό;

* Εμείς συχνά
κυνηγητό.

* Ο παππούς μου, όταν ήταν
νέος, μπάσκετ.

* Εσείς τι , όταν ήσασταν μικροί;

Άσκηση 8

Φτιάξε ρήματα από τις παρακάτω λέξεις όπως στο παράδειγμα.

καρφί: **καρφώνω**
κλειδί:
σίδηρο:
θυμός:

ταξίδι: **ταξιδεύω**
δουλειά:
στρογγυλός:
λατρεία:

Άσκηση 9

Χώρισε τα παρακάτω ρήματα σε δύο ομάδες.

σηκώνω

μουσκεύω

παγώνω

μαντεύω

μαλώνω

γυρεύω

τελειώνω

κλαδεύω

τεντώνω

παιδεύω.

-ώνω:

.....

.....

-εύω:

.....

.....

Άσκηση 10

Βάλε τα ρήματα που είναι μέσα σε παρένθεση στη σωστή μορφή.

*** Ο κυρ-Παντελής είπε ότι πουλούσε (πουλώ) παγωτά.**

* Στα παλιά τα χρόνια οι
γαλατάδες (φέρνω)
το γάλα στα σπίτια.

* Όταν ήμουν μωρό,
(πίνω) γάλα με το μπιμπερό μου.

* Παππού, (βλέπω)
τηλεόραση, όταν ήσουν μικρός;

* Όχι, δεν (βλέπω)
τηλεόραση, παίζαμε στη γειτονιά.

* Εσείς τι (κάνω)
στις διακοπές;

Άσκηση 11

Διάβασε τα παρακάτω στιχάκια και
γράψε τι έκανε ο Λουκάς χτες όλη
μέρα.

**Τώρα παίζω και γελώ
δεν πεινώ ούτε διψώ.
Παίρνω φόρα και πηδώ,
ψάχνω γύρω, τραγουδώ
κι απ' το σπίτι σου περνώ.**

**Χτες όλη μέρα έπαιζα και
δεν ούτε
..... φόρα και πηδούσα,
..... γύρω,
κι απ' το σπίτι σου**

Διάβασε αυτά που
γράφει ο παρακάτω
πίνακας και σημείωσε
τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα να βρίσκω πληροφορίες σε ένα δελτίο ταυτότητας.		
Έμαθα να φτιάχνω τη δική μου ταυτότητα.		
Έμαθα πώς και γιατί παίρνουμε συνέντευξη από κάποιον.		
Έμαθα να γράφω σωστά τα ρήματα που τελειώνουν σε -ώνω και σε -εύω .		

Έμαθα...	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα να κλίνω τα ρήματα στον παρατατικό χρόνο.		
Έμαθα λέξεις που δηλώνουν επαγγέλματα.		

ΕΝΟΤΗΤΑ 21

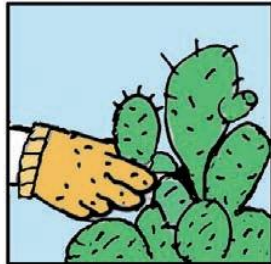
Χρήσιμες οδηγίες

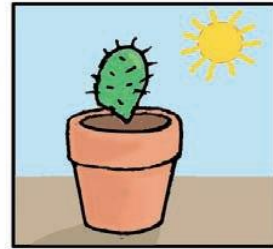
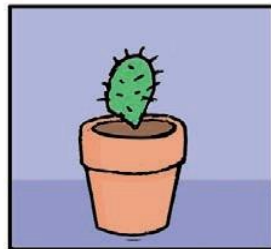
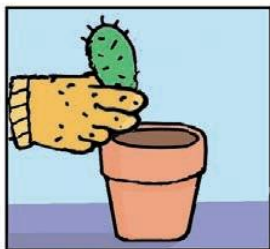
Άσκηση 1

Οι παρακάτω εικόνες δείχνουν πώς να φυτέψεις έναν κάκτο.

Γράψε για την κάθε εικόνα μια φράση που να εξηγεί τι πρέπει να κάνουμε.

3 μέρες

1 εβδομάδα

1.

.....

2.

.....

3.

.....

.....

4.

.....

5.

.....

.....

6.

.....

Άσκηση

2

Βάλε στη σωστή σειρά τις οδηγίες της συνταγής. Γράψε τον αριθμό στα κόκκινα τετραγωνάκια.

Πατάτες βραστές με τυρί

Βάζετε αλάτι και πιπέρι.

Κόβετε τις ζεστές πατάτες στα δύο.

Καθαρίζετε και πλένετε τις πατάτες.

Προσθέτετε τυρί τριμμένο.

Βράζετε τις πατάτες για μισή ώρα.

Άσκηση

3

Διάβασε τις παρακάτω φράσεις και σύγκρινε μεταξύ τους εκείνες που έχουν το ίδιο χρώμα.

Ψήνετε για ένα τέταρτο.

Το φαγητό ψηνόταν για ένα τέταρτο.

Ο μάγειρας έβαλε το ταψί στον φούρνο.

Βάζετε το ταψί στον φούρνο.

Προσθέτετε λάδι και αλάτι.

Το λάδι και το αλάτι είναι αναγκαία στα φαγητά.

Αντίγραψε **στο τετράδιό σου** τις φράσεις που σου δίνουν οδηγίες, για να κάνεις κάτι.

Άσκηση

4

Συμπλήρωσε τα κενά με το κατάλληλο ρήμα.

Κόβετε

Ανακατεύετε

Ψήνετε

Αλείφετε

- * συχνά το φαΐ, για να μην κολλήσει.
- * τις φρυγανιές με μαρμελάδα.
- * σε δυνατή φωτιά για 20 λεπτά.
- * το μαρούλι.

Άσκηση

5

Ποια λαχανικά ανακάτεψε ο αέρας; Για να τα βρεις, βάλε στη σωστή σειρά τις συλλαβές των παρακάτω λέξεων.

λο-κο-θι-κύ

τά-πα-τα

ρού-μα-λι

τα-μά-ντο

χα-λά-νο

ρό-το-κα

με-τζά-λι-να

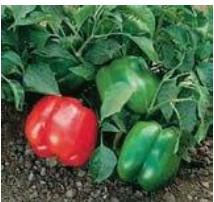
ρι-γγού-α

ρα-α-κάς

ρι-ττα-ντζά

σο-πρά

πε-πι-ριά

Γράψε τις λέξεις στο τετράδιό σου
και μάθε να τις γράφεις σωστά.

Άσκηση

6

Χώρισε τις παρακάτω λέξεις σε
αυτές που μας δείχνουν κάτι που
πίνουμε (υγρό) και σε αυτές που

μας δείχνουν κάτι που τρώμε (στερεό). Πρόσεξε! Υπάρχουν και πράγματα που ούτε τα τρώμε ούτε τα πίνουμε.

πορτοκαλάδα

νερό

αυγό

κουλούρι

σαπούνι

τσάι

ψωμί

υγρό πιάτων

βυσσινάδα

κρέας

τυρί

καφές

σταφύλι

γάλα

Είναι υγρά και τα πίνουμε:

.....

.....

.....

Είναι στερεά και τα τρώμε:

.....

.....

.....

Ψάξε στο λεξικό σου
τις λέξεις στερεός και
υγρός.

Αντίγραψε στο τετράδιό σου
τις λέξεις που δείχνουν κάτι υγρό.

Άσκηση

7

Τα φρούτα κόπηκαν στα δύο και
μπερδεύτηκαν. Μπορείς να τα
ξεμπερδέψεις;

λο
μπα

νάνα
μή

.....
μπανάνα

αχλά
πορτο

κάλι
δι

σι
κερά

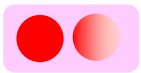
ΠΕΠΌ
VI

.....
.....

ρίνι
μαντά

ΚΟΚΟ
βερί

.....
.....

Διάβασε αυτά που
γράφει ο παρακάτω
πίνακας και σημείωσε
τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα να διαβάζω και να ακολουθώ χρήσιμες οδηγίες.		
Έμαθα να δίνω οδηγίες προφορικά και γραπτά.		
Έμαθα λέξεις για τα φρούτα και τα λαχανικά.		

ΕΝΟΤΗΤΑ 22

Πώς γίνεται; Πώς παίζεται;

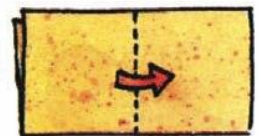
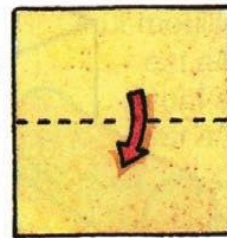
Άσκηση 1

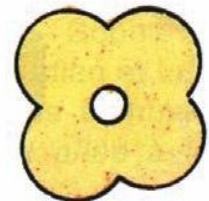
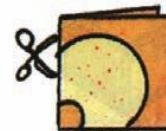
Αντίγραψε **στο τετράδιό σου** τις παρακάτω οδηγίες βάζοντάς τις στη σωστή σειρά.

Χάρτινο λουλούδι

* Ξεδιπλώνεις το κομμένο χαρτί.

* Έπειτα το διπλώνεις ξανά στα δύο.

* Σχεδιάζεις δύο ημικύκλια, όπως στην εικόνα, και τα κόβεις με το ψαλίδι.

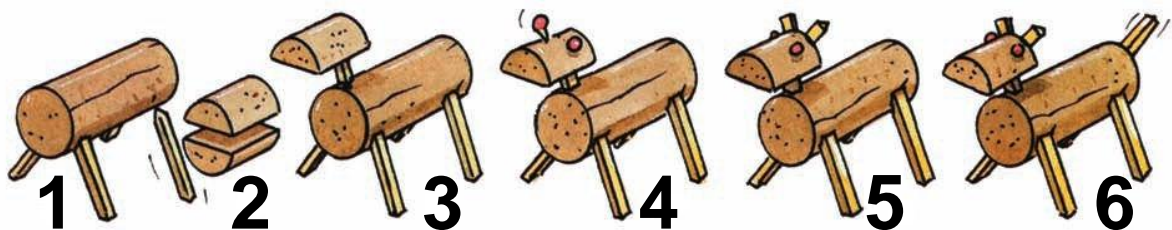
✳ Διπλώνεις ένα τετράγωνο χαρτί στα δύο.

Άσκηση 2

Παρατήρησε τις εικόνες και διάβασε τα υλικά και τις οδηγίες.

Υπογράμμισε τα υλικά που θα χρειαστείς, για να φτιάξεις το αλογάκι. Έπειτα βρες και διόρθωσε τα τρία λάθη που υπάρχουν στις οδηγίες.

ξύλο - φελλός - μολύβι - σπέρτα -
κοπίδι - ψαλίδι - χάντρες

1. Καρφώνετε τρία σπέρτα στο φελλό για πόδια.
2. Κόβετε έναν δεύτερο φελλό στα τρία.

3. Καρφώνετε τον μισό φελλό σε ένα σπέρτο, για να φτιάξετε το κεφάλι.
4. Βάζετε δύο κεφαλές σπέρτου για μάτια.
5. Βάζετε δύο μισά σπέρτα για χαίτη.
6. Στο τέλος βάζετε ένα σπέρτο για ουρά.

Άσκηση

3

Συμπλήρωσε τις προτάσεις με τις λέξεις της, τις ή στις.

Για να καταλάβεις πότε βάζουμε τις και πότε της, διάβασε το παρακάτω ποίημα.

**Ενικός; Το της με ήτα.
Το παράδειγμα για κοίτα:
της καλύβας, της γιαγιάς,
της κουζίνας, της μαμάς.**

**Στον πληθυντικό θα δεις
γιώτα πάντοτε το τις:
τις καλύβες, τις γιαγιάδες,
τις κουζίνες, τις μαμάδες.**

Ρένα Καρθαίου

*** Παίξαμε πολλή ώρα
τσουλήθρες παιδικής χαράς.**

*** τρεις η ώρα είχαμε
τελειώσει όλες ασκήσεις
..... αριθμητικής.**

*** Δοκιμάσαμε όλες
λιχουδιές γιαγιάς.**

*** Από όλες μέρες
εβδομάδας μου αρέσει η Κυριακή.**

* μέρες του καλοκαιριού ο κόσμος ξεχύνεται παραλίες.

Άσκηση

4

Ένα από τα κολλάζ του διαγωνισμού είχε φωτογραφίες από δέκα πόλεις της Ελλάδας. Ψάξε στον παρακάτω πίνακα να βρεις τις πόλεις αυτές και αντίγραφέ τες στις γραμμές της επόμενης σελίδας.

Κ	Ο	Α	Κ	Α	Β	Α	Λ	Α	Ι
Ο	Σ	Λ	Α	Μ	Ι	Α	Σ	Η	Μ
Ι	Κ	Ο	Μ	Ο	Τ	Η	Ν	Η	Α
Γ	Η	Ρ	Α	Κ	Λ	Ε	Ι	Ο	Η
Μ	Π	Α	Τ	Ρ	Α	Π	Ο	Π	Α
Μ	Α	Τ	Δ	Ρ	Α	Μ	Α	Δ	Ρ
Ο	Τ	Β	Ο	Λ	Ο	Σ	Μ	Η	Λ
Φ	Π	Ρ	Ε	Β	Ε	Ζ	Α	Θ	Ζ
Ξ	Ν	Α	Υ	Π	Λ	Ι	Ο	Π	Α
Γ	Φ	Κ	Α	Τ	Ε	Ρ	Ι	Ν	Η

ΚΑΒΑΛΑ

Λ.....

Κ.....

Η.....

Π.....

Δ.....

Β.....

Π.....

Ν.....

Κ.....

Άσκηση

5

Έλα να παίξουμε με τα ρήματα!
Άλλαξε τη μορφή των ρημάτων
όπως στο παράδειγμα.

Έκανα συνέχεια
αυτή την εργασία.

Έκανα μια
φορά αυτή
την εργασία
και τελείωσα.

λύνω

έλυνα

έλυσα

αρχίζω

.....

.....

δένω

.....

.....

σκουπίζω

.....

.....

ψήνω

.....

.....

θερίζω

.....

.....

ενώνω

.....

.....

Άσκηση

6

Ξαναγράψε το παρακάτω κείμενο αλλάζοντας τα ρήματα με τα έντονα γράμματα όπως στο παράδειγμα.

Μια ομαδική ζωγραφιά

Ο Λουκάς, η Γαλήνη, ο Αρμπέν και η Χαρά αρχίζουν τη δουλειά.

Απλώνουν το λευκό χαρτί πάνω στο πάτωμα και το χωρίζουν στα τέσσερα. Καθένας κάνει στο κομμάτι του μια ζωγραφιά.

Συνεχίζουν μέχρι να γεμίσουν το χαρτί. Όταν τελειώνουν, διπλώνουν τη ζωγραφιά και τη δένουν με μια χρωματιστή κορδέλα. Τη χαρίζουν στη φίλη τους την Ελένη.

Ο Λουκάς, η Γαλήνη, ο Αρμπέν και η Χαρά άρχισαν τη δουλειά.

.....

.....

.....

.....

.....

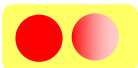
.....

.....

.....

.....

.....

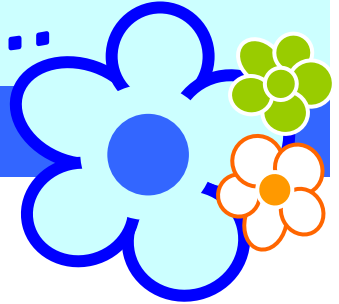
Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα να διαβάζω και να ακολουθώ οδηγίες κατασκευής.		
Έμαθα να διαβάζω και να ακολουθώ τους κανόνες ενός παιχνιδιού.		
Έμαθα να δίνω οδηγίες κατασκευής προφορικά και γραπτά.		

Έμαθα...	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα να σχηματίζω τον αόριστο χρόνο των ρημάτων σε -ω .		
Έμαθα να ξεχωρίζω μεταξύ τους τα ΤΙΣ , ΤΗΣ και ΣΤΙΣ .		
Έμαθα να συνδέω προτάσεις με το και .		

ΕΝΟΤΗΤΑ 23

Για να γελάσουμε...

Άσκηση 1

Ο Λουκάς και η Γαλήνη θέλουν να φτιάξουν μια αστεία ιστορία. Για να μην ξεχάσουν τις ιδέες τους, κράτησαν ανακατεμένες σημειώσεις. Διάβασέ τες και βοήθησέ τους με την αστεία ιστορία τους. Γράψε την ιστορία αυτή **στο τετράδιό σου**.

Ο λύκος έχει ίωση, τον πονά η κοιλιά του και δε θέλει να φάει κανέναν.
Η Κοκκινοσκου-

φίτσα συναντά στον δρόμο τα τρία
γουρουνάκια Αποφασίζουν να πάνε
μαζί στη γιαγιά της
Κοκκινοσκουφίτσας.

Στον δρόμο κάνουν πίκ νικ, για να
φάνε. Ο λύκος πηγαίνει στον
γιατρό, που τον συμβουλεύει να
τρώει μόνο χόρτα. Όταν φτάνουν
στο σπίτι της γιαγιάς, εκείνη λείπει.
Ο λύκος παρακαλά τα γουρουνάκια
να τον βοηθήσουν να μαζέψει
χόρτα.

Άσκηση 2

Συμπλήρωσε το παρακάτω κείμενο,
για να φτιάξεις μια αστεία ιστορία.

Η Κοκκινοσκουφίτσα ξεκίνησε να
βρει τη γιαγιά της, που έμενε σε ένα
μικρό νησί. Όταν μπήκε στη μικρή
της βάρκα, συνάντησε

..... Ο

τη ρώτησε

..... Εκείνη του απάντησε
ότι πηγαίνει στη γιαγιά της. Ο

..... πρότεινε να

Όταν η Κοκκινοσκουφίτσα έφτασε
στο νησάκι, βγήκε από τη βάρκα.

Αν θέλεις, συνέχισε την ιστορία **στο
τετράδιό σου.**

Άσκηση

3

Ένωσε αυτά που λέει
ο Χατζηαβάτης με τις
απαντήσεις που δίνει ο
Καραγκιόζης.

**Καραγκιόζη, γλώσσες
πολλές ξέρεις, μα ποια
μιλάς καλύτερα;**

**Καραγκιόζη,
φύγε γρήγορα, γιατί
έρχεται ο πασάς.**

**Γιατί δεν τρέχεις,
Καραγκιόζη;**

**Καραγκιόζη, εσύ
είσαι;**

**Εσύ τρέχεις με
άδειο στομάχι;**

**Με αυτή που
έχω στο στόμα.**

**Όχι, είμαι ο πρίγκιπας
της Απενταρίας.**

**Μη λες
«πατσάς» και
μου ανοίγεις
την όρεξη.**

Άσκηση

4

Ο Λουκάς ψάχνει να βρει διάφορες πληροφορίες στο βιβλίο «Εικόνες από τις τέχνες». Σε ποια σελίδα του βιβλίου μπορεί να βρει καθετί από αυτά που ψάχνει;

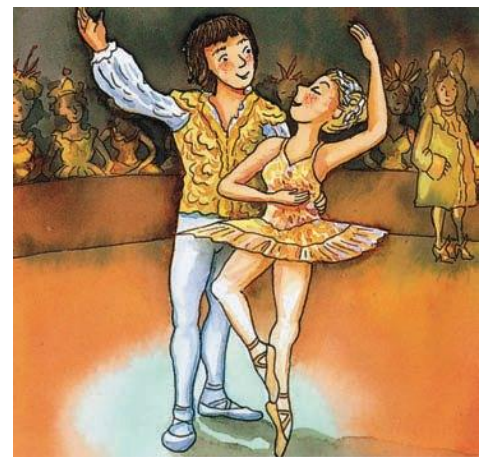

Πότε χτίστηκε ο Παρθενώνας;
Στη σελίδα

Πώς γυρίζεται μια ταινία;
Στη σελίδα

Ποιοι είναι οι μεγάλοι ζωγράφοι;
Στη σελίδα

Περιεχόμενα.	Σελίδα
Ζωγραφική	7
Αρχιτεκτονική	53
Φωτογραφία και κινηματογράφος	73
Μουσική και χορός	93
Θέατρο	113

Άσκηση **5**

Όπως τα περισσότερα βιβλία, έτσι και τα κεφάλαια των βιβλίων μπορούν να έχουν πίνακα περιεχομένων. Κοίταξε την ενότητα 20

του βιβλίου σου και γράψε τον πίνακα περιεχομένων της. Μην ξεχάσεις τον αριθμό των σελίδων.

ΕΝΟΤΗΤΑ 20	
Ποιος είναι; Τι κάνει;	Σελίδα
1 Η ταυτότητα του Μαξ	87
2	
3	
4	
5 Πίνακας γραμματικής	103
6	

Άσκηση

6

Συμπλήρωσε με επίθετα τις προτάσεις όπως στο παράδειγμα. Πρόσεξε! Τα επίθετα αυτά πρέπει να τελειώνουν σε **-ιμος**, **-ινος** ή **-ικος**.

Τα **ξύλο** **ξύλινα** παιχνίδια μου αρέσουν πιο πολύ από τα πλαστικά.

Η γιαγιά μου μου δίνει πάντα **χρήση** συμβουλές.

Το **μαλλί** πουλόβερ μου είναι πολύ ζεστό.

Χτες πήγα σε μια **παιδί** θεατρική παράσταση.

Ο **πέτρα** φράχτης της αυλής μας είναι ψηλός.

Ο Γιάννης είναι **αδερφός**
..... μου φίλος.

Το γάλα είναι πολύ **ωφέλεια**
..... για τον οργανισμό
μας.

Άσκηση **7**

Για κάθε επίθετο της πρώτης
στήλης βρες ένα ουσιαστικό όπως
στο παράδειγμα.

αγροτικός	→	αγρότης
βραδινός	→	
εχθρικός	→	
πήλινος	→	
παιδικός	→	
χάρτινος	→	

βράδυ

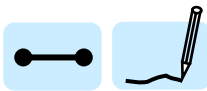

βράδια

Να σου μάθω κάτι;
Η λέξη **βράδυ** γράφεται
με ύψιλον, αλλά οι λέξεις
βράδια, **βραδιά** και
βραδινός γράφονται με
γιώτα!

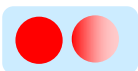
Άσκηση

8

Ένωσε καθεμιά από τις παρακάτω
εκφράσεις με αυτό που νομίζεις ότι
σημαίνει.

• Τεμπελάζω	Τα φορτώνω στον κόκορα.
• Φορτώνω τον κόκορα με κάτι, για να το κουβαλήσει.	Το παίζω στα δάχτυλά μου.
• Παίζω στα δάχτυλά μου το κομπόλοϊ.• Ξέρω κάτι πολύ καλά.	Ψάχνω ψύλλους στ' άχυρα.
• Ψάχνω κάτι που είναι δύσκολο να το βρω.• Ψάχνω κάτι μέσα στα άχυρα.	Δε χαλάω τη ζαχαρένια μου.
• Δε στενοχωριζομαι πολύ.• Δε χαλάω το γλυκό μου.	Ανακατεύομαι στα πόδια του.
• Μπρεζεύομαι στα πόδια του την ώρα που πρτπάτ.• Ανακατεύομαι στις δουλιές του.	

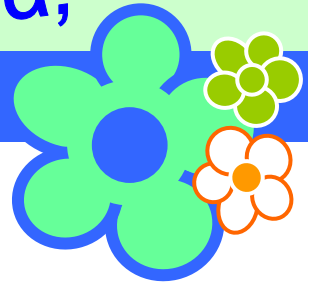
Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα ποια κείμενα μας κάνουν να γελούμε.		
Έμαθα να φτιάχνω κείμενα που μας κάνουν να γελούμε.		
Έμαθα να διαβάζω πίνακες περιεχομένων.		
Έμαθα να φτιάχνω πίνακες περιεχομένων.		

Έμαθα...	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα τα επίθετα που τελειώνουν σε -ΙΝΟΣ , -ΙΚΟΣ και -ΙΜΟΣ .		
Έμαθα να παίζω με τις λέξεις.		

ΕΝΟΤΗΤΑ 24

Να σου πω τι έμαθα;

Άσκηση **1**

Η Χαρά έψαξε σε μια εγκυκλοπαί-
δεια και κράτησε σημειώσεις σε
χαρτάκια. Όμως τα χαρτάκια
ανακατεύτηκαν. Μπορείς να τη
βοηθήσεις να τα βάλει στη σειρά;
Έπειτα βρες ποια λέξη έψαξε η
Χαρά στην εγκυκλοπαίδεια.

Πάνω στα μολυβένια
γράμματα ο Γουτεμβέργιος
έβαζε μελάνη και πίεζε
πάνω τους, με μια πρέσα,
ένα φύλλο χαρτί.

Το κείμενο και οι εικόνες γίνονται φιλμ. Ένα φιλμ, αν η εικόνα είναι μονόχρωμη, τέσσερα φιλμ, αν είναι πολύχρωμη (κόκκινο, κίτρινο, μπλε και μαύρο).

Το 15ο αιώνα ένας Γερμανός, ο Γουτεμβέργιος, έφτιαξε μικρά μολυβένια γράμματα, σαν μικρές σφραγίδες. Τα έβαλε το ένα πλάι στ' άλλο, για να σχηματίζουν λέξεις.

Στην εποχή μας τα γράμματα δεν είναι πια μικρές σφραγίδες, που τις βάζει ο τυπογράφος πλάι πλάι. Τώρα γράφουμε στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και το κείμενο βγαίνει

**φωτογραφία. Αυτή είναι η
φωτοστοιχειοθεσία.**

**Τα φιλμ τυπώνονται όχι
πάνω σε χαρτί, αλλά
πάνω σε πλάκες από
τσίγκο. Αυτές οι πλάκες μπαίνουν
στην τυπογραφική μηχανή, τις
μηχανές ΟΦΣΕΤ, που τυπώνουν
σήμερα τα βιβλία, τις
εφημερίδες και όλα τα έντυπα.**

**Διονύσης Βαλάσης, «Μια περιπέτεια
χωρίς τέλος - Η ιστορία της γραφής
και του βιβλίου», εκδ. Κέδρος**

Η Χαρά έψαξε τη λέξη:

.....

Άσκηση

2

X

Σβήσε τις λέξεις που πήγαν κάτω από λάθος ομπρέλα. Έπειτα βρες και γράψε δύο ακόμη λέξεις σε κάθε ομπρέλα.

Παιχνίδια

Ομαδικά
της γειτονιάς

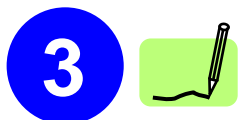
Επιτραπέζια

Γύρω γύρω όλοι
Κουτσό
Σχοινάκι
Σκάκι

Φιδάκι
Μήλα
Γκρινιάρης

Άσκηση

ράψε τα τρόφιμα κάτω από την ομπρέλα τους. Πρόσεξε όμως, γιατί μπορεί μια τροφή να ταιριάζει να μπει κάτω από δύο ομπρέλες.

αμύγδαλα – μπακλαβάς – γιαούρτι
– ρυζόγαλο – φουντούκια – τυρί –
πάστα – γάλα – γαλακτομπούρεκο
– καρύδια – βούτυρο – σοκολάτα

Τρόφιμα

Γλυκά

Γαλακτοκομικά

.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

Ξηροί καρποί

.....

.....

.....

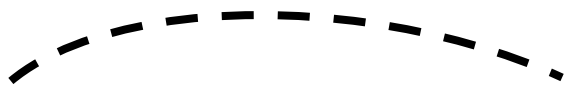
.....

Άσκηση

4

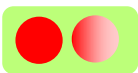
Τώρα βρες και γράψε το όνομα της ομπρέλας.

τρένο
αεροπλάνο
αυτοκίνητο
λεωφορείο
πλοίο

τραπέζι
καναπές
κρεβάτι
σκαμνί
βιβλιοθήκη

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα να χρησιμοποιώ την εγκυκλοπαίδεια.		
Έμαθα να διαβάζω κείμενα που μας δίνουν πληροφορίες		
Έμαθα να φτιάχνω ομάδες λέξεων.		

**Γεια σου! Σε ευχαριστούμε
για την παρέα σου!
Μαζί μάθαμε πολλά όμορφα
και χρήσιμα πράγματα!
Καλές διακοπές!**

**Και όχι μόνο αυτό!
Μάθαμε και να λέμε
τι μάθαμε!**

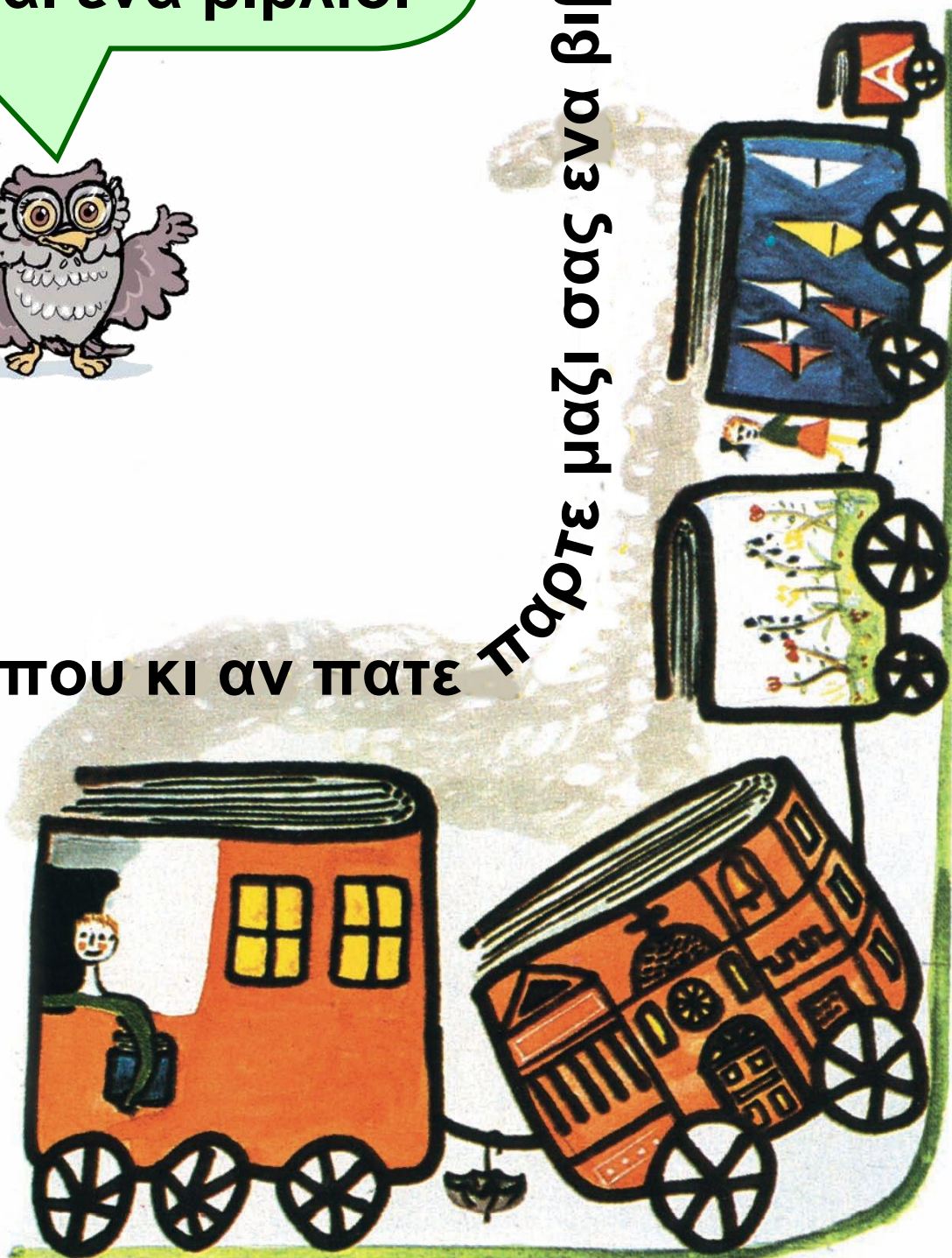

Και μην ξεχνάς ότι
η καλύτερη
συντροφιά
στις διακοπές
είναι ένα βιβλίο.

Οπου κι αν πάτε

παρτε μαζί σας ένα βιβλίο

Περιεχόμενα

Η εφημερίδα της τάξης μας (συνέχεια από τον 1ο τόμο)

Σελίδα

- 19. Τα μάθατε τα νέα;7
- 20. Ποιος είναι; Τι κάνει;18
- 21. Χρήσιμες οδηγίες34
- 22. Πώς γίνεται; Πώς παίζεται;44
- 23. Για να γελάσουμε.....54
- 24. Να σας πω τι έμαθα;68

Βάσει του ν. 3966/2011 τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946,108, Α').

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού / ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.